

ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, PhD
ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΒΙΒΛΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ Δ.Π.Μ.Σ. «ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ»
 ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
 ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
 ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
 e-mail: kyp@past.auth.gr

ΣΥΝΤΟΜΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Αντικείμενο

Καθηγήτρια της Καινής Διαθήκης με εξειδίκευση στη Γλώσσα, στην Ερμηνεία και στην Ερμηνευτική. Σπούδασε Κλασική Φιλολογία και Θεολογία στο Α.Π.Θ., από όπου πήρε και το διδακτορικό της (1998). Μεταπτυχιακές σπουδές έκανε στο Α.Π.Θ. με κρατική υποτροφία του Ι.Κ.Υ. και στο Πανεπιστήμιο του Στρασβούργου με υποτροφία του ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus.

Οι επιστημονικές της έρευνες αφορούν στη μελέτη γενικά της Καινής Διαθήκης τόσο από την άποψη του κειμένου της Καινής Διαθήκης όσο και από την άποψη της διαχρονικής διάδρασης της με τον ανθρώπινο πολιτισμό. Ειδικότερα μελετά τη γλώσσα της Καινής Διαθήκης, τη γλώσσα των Εβδομήκοντα, και ευρύτερα την Ελληνιστική Κοινή, σε συνάρτηση με την ερμηνεία των βιβλικών κειμένων. Επιπλέον, ερευνά ιδιαίτερα τον τρόπο με τον οποίο οι σύγχρονες ερμηνευτικές θεωρίες μπορούν να συνδυασθούν με την πατερική ερμηνευτική και να επικαιροποιήσουν την ερμηνεία της Καινής Διαθήκης.

Ερευνητικό έργο

Με πρωτοβουλία της ιδρύθηκε το Εργαστήριο Βιβλικών Σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού του Α.Π.Θ. (2016), στο οποίο είναι Διευθύντρια. Είναι ιδρυτικό στέλεχος και συντονίστρια του μεταπτυχιακού σεμιναρίου Ερμηνευτικής Exegeticum (από το 2006) και επιστημονική υπεύθυνη του εκπαιδευτικού σεμιναρίου «Σημειωτική και Βίβλος» του ίδιου Τμήματος (από το 2015). Επιστημονική υπεύθυνη του Διά Βίου Μάθησης προγράμματος του Α.Π.Θ. «Η Κοινή Ελληνιστική γλώσσα της Αγίας Γραφής και η πολιτισμική της διάσταση» (από το 2018). Έχει διοργανώσει δύο διεθνή συνέδρια για τον απόστολο Παύλο, δεκάδες σεμινάρια και ημερίδες, και είναι επιστημονική υπεύθυνη ευάριθμων ερευνητικών προγραμμάτων βιβλικού περιεχομένου.

Κατόπιν ανάθεσης του Τμήματος ίδρυσε, σε συνεργασία με το Τμήμα Διοίκησης Οργανισμών, Μάρκετινγκ και Τουρισμού του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος, το Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Θρησκευτικός και Προσκυνηματικός τουρισμός» (2020-21), στο οποίο είναι Διευθύντρια και επιστημονική υπεύθυνη.

Διοικητικό έργο

Διετέλεσε επί πενταετία και πλέον εκπρόσωπος του προγράμματος Erasmus και συντονιστής ECTS του Τμήματος, μέλος της Επιτροπής Σπουδών του Τμήματος από το 2012, καθώς και μέλος της πρώτης ομάδας εσωτερικής αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.). Υπήρξε βασικό στέλεχος της επιτροπής αναμόρφωσης του νέου προγράμματος σπουδών του Τμήματος (2010-14). Είναι μέλος της Επιτροπής Ερευνών του Α.Π.Θ. (από το 2014) και ακαδημαϊκός σύμβουλος σπουδών στο Γραφείο Διασύνδεσης του Α.Π.Θ. (από το 2013). Διατελεί μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

Εξελέγη δύο φορές Διευθύντρια του Τομέα Αγίας Γραφής και Πατερικής Γραμματείας του Τμήματος και δύο φορές Διευθύντρια του Δ.Π.Μ.Σ. «Θρησκευτικός και Προσκυνηματικός Τουρισμός».

Δημοσιεύσεις-επιστημονική αναγνώριση

Έχει συγγράψει οκτώ βιβλία (τέσσερις μονογραφίες και τέσσερις θεματικούς τόμους) και έχει δημοσιεύσει δεκάδες άρθρων και μελετών σχετικών με το γνωστικό της αντικείμενο σε έγκριτες επιστημονικές εκδόσεις της ημεδαπής και της αλλοδαπής. Έχει μεταφράσει και δημοσιεύσει βιβλικά κείμενα στα νέα ελληνικά, και επιστημονικά έργα από τα αγγλικά και τα γαλλικά στα νέα ελληνικά. Έλαβε μέρος σε πλήθος διεθνών επιστημονικών συνεδρίων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και συμμετέχει σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα για τη γλώσσα των Εβδομήκοντα και της Καινής Διαθήκης. Το έργο της έχει αναγνωρισθεί με βιβλιοκρισίες και ετεροαναφορές στον ελληνικό και διεθνή ακαδημαϊκό χώρο.

Μέσω του προγράμματος Erasmus, δίδαξε, κατόπιν πρόσκλησης, στις Θεολογικές Σχολές της Πράγας, του Στρασβούργου, και της Λυών.

Είναι μέλος της επιστημονικής επιτροπής του διεθνούς επιστημονικού περιοδικού *Revue Sémiotique et Bible*, του Καθολικού Πανεπιστημίου της Λυών, και μέλος της Ελληνικής Σημειωτικής Εταιρείας. Επίσης, μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Βιβλικών Θεολόγων, της διεθνούς Εταιρείας Καινοδιαθηκικών Σπουδών SNTS, της διεθνούς Εταιρείας Βιβλικής Γραμματείας SBL, της διεθνούς Ευρωπαϊκής Εταιρείας Βιβλικών Σπουδών EABS, και της διεθνούς Οργάνωσης των Εβδομηκονταλογικών και Συναφών Σπουδών IOSCS.

Επιλεγμένες δημοσιεύσεις

1. *Άριστεία στήν πρός Φιλιπησίους Έπιστολή του άπ. Παύλου*, εκδ. Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2022.
2. "Άρετή", Entry in the *Historical and Theological Lexicon of the Septuagint (HTLS)*, v. I (Alpha to Gamma), WUNT; 2020. Publisher: Mohr Siebeck; Tübingen, pp. 1131-1142.
3. "Αναλύοντας σημειωτικά την Αποστολική Σύνοδο κατά τις πληροφορίες της Καινής Διαθήκης. Αναφορές και σχέσεις με την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο", Πρακτικά 8ου Διεθνούς Συνεδρίου Ορθοδόξου Θεολογίας (Θεολογική Σχολή Α.Π.Θ. 21-25 Μαΐου 2018), *Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθόδοξης Εκκλησίας: Η Ορθόδοξη Θεολογία στον 21ο αιώνα*, Θεολογική Σχολή Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη 2020, 662-670.
4. "On the Use of the Conjunction "Ινα in Hellenistic Koine and in the Language of the New Testament: A Possible Latin Influence," *Biblical and Ancient Greek Linguistics (BAGL)* 9 (2020), 67-99.
5. "Dialogue entre l'Herméneutique contemporaine et l'Herméneutique patristique. De Saint Jean Chrysostome et de l'acte liturgique jusqu'à la théorie des Actes de Parole et l'analyse performative", *Sémiotique et Bible* 179 (Septembre 2020), 24-46.
6. "The Semantic Evolution of the Word parrhesia through its Pragmatic and Sociolinguistics Fields", eds. Eberhard Bons, Patrick Pouchelle und Daniela Scialabba, *The Vocabulary of the Septuagint and its Hellenistic Background - Le vocabulaire de la Septante et son arrière-fond hellénistique - Das Vokubular der Septuaginta und sein hellenistischer Hintergrund*, WUNT II 496, Tübingen: Mohr Siebeck, 2019, 103-117.
7. "Quelle est la signification du mot 'ekklesia'? Apports sémantico-dynamiques de l' étymologie grecque", *Sémiotique et Bible* 175 (Septembre 2019): 3-27.

8. "The performative meaning of the word παρρησία in the Ancient Greek and in the Greek Bible," eds. Peter-Ben Smit and Eva van Urk, *Parrhesia. Ancient and Modern Perspectives on Freedom of Speech*, Studies in Theology and Religion 25, Leiden: Brill, 2018, 15-38.
9. *Προς Γαλάτας. Ο καινούργιος λαός του Θεού. Κοινωνιογλωσσολογική ερμηνευτική προσέγγιση*, εκδ. Ostrakon, Θεσσαλονίκη 2018.
10. *Τά Λεξιλόγια τοῦ ἀποστόλου Παύλου. Σημασιολογική καί πολιτισμική ἐρμηνευτική ἀνάλυση εἰδικῶν λεξιλογικῶν ὄρων μέσα στό Παύλειο corpus*, εκδ. Ostrakon, Θεσσαλονίκη 2017.
11. *Πριν τη θεωρία. Προδρομική πατερική ερμηνευτική*, εκδ. Ostrakon, Θεσσαλονίκη 2017.
12. "Illustrating the Meaning of the w. ἀνατάξασθαι and its Sense in the Preface of Luke (Lk 1:1)", *Estudios Bíblicos*, vol. LXXIV, sem. 3 (Sept.-Dec. 2016): 365-387.
13. "The Dynamic Semantic Role of Etymology in the Meaning of Greek Biblical Words. The Case of the word ἐκκλησία", eds. Eberhard Bons, Jan Joosten, Regine Hunziker-Rodewald (in collab. with Romina Vergari), *Biblical Lexicology: Hebrew and Greek. Semantics - Exegesis - Translation*, BZAW 443, W. de Gruyter, Berlin 2015: 261-280.
14. "From the arete of the Ancient World to the arete of the New Testament. A Semantic Investigation", eds. Eb. Bons and J. Joosten, *Septuagint Vocabulary. Pre-History, Usage, Reception*, Septuagint and Cognate Studies 58, Society of Biblical Literature, Atlanta 2011, 45-63.
15. *Ερμηνεύοντας την ειρήνη στην Καινή Διαθήκη. Σύγχρονες ερμηνευτικές προσεγγίσεις*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2009.
16. *Γλώσσα και ερμηνεία της Καινής Διαθήκης. Γλωσσολογικές και θεολογικές ερμηνευτικές δοκιμές*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2004.